

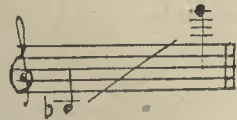
PROF. Dr. JÓZEF KOFFLER (Lwów).

INSTRUMENTACJA.

(Ciąg dalszy)

IV. OBÓJ.

Dzisiejsze instrumenty francuskie sięgają od małego b do g³

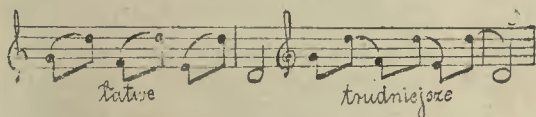

t. zn. posiadają chromatyczną skalę o 34. tonach zadawalających całkowicie co do równomierności barwy dźwiękowej. W głębi posiadają tony te zdumiewającą siłę brzmienia, cała zaś średnica daje się dobrze użyć do wyrażenia najróżnorodniejszych uczuć ludzkich n. p.: smutek lub radość, zarówno przeżycie dramatyczne jak i nastroj sielski. Tylko najwyższe tony stają się coraz bardziej ostre i tracą charakter obojowy.

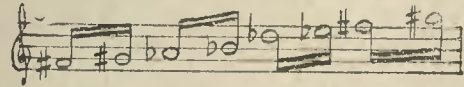
Wszystkie tony z wyjątkiem cis³ i d³ są bardzo czyste w intonacji, w zadęciu pewne zarówno w całym szeregu jak i osobno bez względu na stopień dynamiczny.

Obój nie posiada takiej ruchliwości jak flet, nadaje się więc raczej do oddania melodji. Artykulacja na oboju jest tylko pojedyncza przez wymawianie zgłoski: *tu* lub *te*; artykulacji podwójnej (a więc i potrójnej) obój nie posiada. W szybkim tempie nie należy obojowi powierzać wartości mniejszych jak szesnastki. Nuty wiązane są łatwiejsze o ile się wznoszą, gdyż łatwiej jest nacisk warg wzmacniać niż osłabiać, n. p.

Obój jest najbardziej donośnym i przenikliwym instrumentem dętym drewnianym, prócz tego ma on barwę nadzwyczaj charakterystyczną i zwracającą na się uwagę. Pozatem można na oboju w nadzwyczaj doskonały sposób każdy ton wzmacniać i ściszać. Oboista przytem zużywa bardzo mało powietrza. Wskutek tego można obojowi powierzyć nuty

długo wytrzymane lub długie frazy na jednym oddechu. Wszystkie tryle są bez zarzutu i łatwe; na starych instrumentach niedobre były następujące tryle

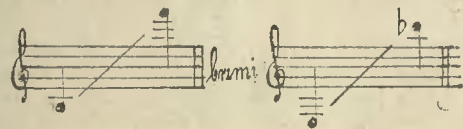
Dzieła specjalne: Bach (Kantaty), Mozart (Kwartet), Händel (koncerty, tria, sonaty), Beethoven (Trio Kwintet), utwory Schumana, Dvořaka, Dubois (kanny na obój i wiolonczelę), Paladilhe, Ferling, Sellner, Vogt i t. d.

V. Oboje transponujące.

Do rodziny obojów zaliczamy trzy instrumenty transponujące: obój d'amour, obój barytonowy i różek angielski. Pierwszy ma tylko znaczenie historyczne, drugi zaś jest instrumentem nowym o cudownym brzmieniu obojowym.

Nie wspominałem o odmianach oboju zwanych musette (pastusze instrumenty) ponieważ nie mają one żadnego znaczenia w orkiestrze.

Najważniejszą odmianą oboju jest różek angielski. Jest to instrument o stroju altowym t. zn. brzmi o kwintę niżej od oboju o następującym obszarze tonowym:

Barwa instrumentu nie jest jednolita: w głębi różek angielski brzmi bardzo silnie, u góry zaś słabo. Najlepsza jest średnica (w notacji es¹ — as²). Unikać należy figur obracających się w okół cis³ (w notacji). Dzieła specjalne: Meyerbeer — „Hugenoci”; Rossini — „Wilhelm Tell”; Wagner — „Lohengrin”, „Tristan”, Beethoven — Trio na dwa oboje i różek angielski.

(C. d. n.)

P. T. PRENUMERATORÓW, którzy niechęć doznać przerwy w wysyłce numeru, upraszamy o rychłe nadesłanie przedpłaty.

Zwracamy przytem uwagę, że pieniądze przekazywane czekiem P. K. O. otrzymujemy dopiero mniejwięcej po tygodniu od dnia nadania.